InfoGozd - Skrbno z gozdom

Št. 12, letnik 2 (2021)

Naslov

InfoGOZD – Skrbno z gozdom

Datum objave spletne publikacije

30. december 2021

Založnik

Gozdarski inštitut Slovenije,
Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko, Večna pot 2, 1000 Ljubljana
Telefon: +386 (0)1 200 78 17

Odgovorni urednik

Matevž Triplat

Odgovorna oseba

dr. Nike Krajnc

Tehnični urednik

Jaša Saražin, Urban Žitko

ISSN številka

2738-5035

https://wcm.gozdis.si/

Vsebina

Proizvodnja in poraba okroglega lesa lani nižja kot v 2019 4
Cene gozdnih lesnih sortimentov na slovenskem trgu v NOVEMBRU 2021 7
Sprememba cen žagarskih proizvodov v novembru: zabeležili smo tako zvišanja kot znižanja cen glede na avgust letos 14
Prva licitacija vrednejše hlodovine iz gozdov v lasti RS 21
V zadnjem desetletju izrazito povečan izvoz lesnih sekancev 25
Napovedujejo se zmanjšane dobave hlodovine na Kitajsko 29

Proizvodnja in poraba okroglega lesa lani nižja kot v 2019

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 06.12.2021

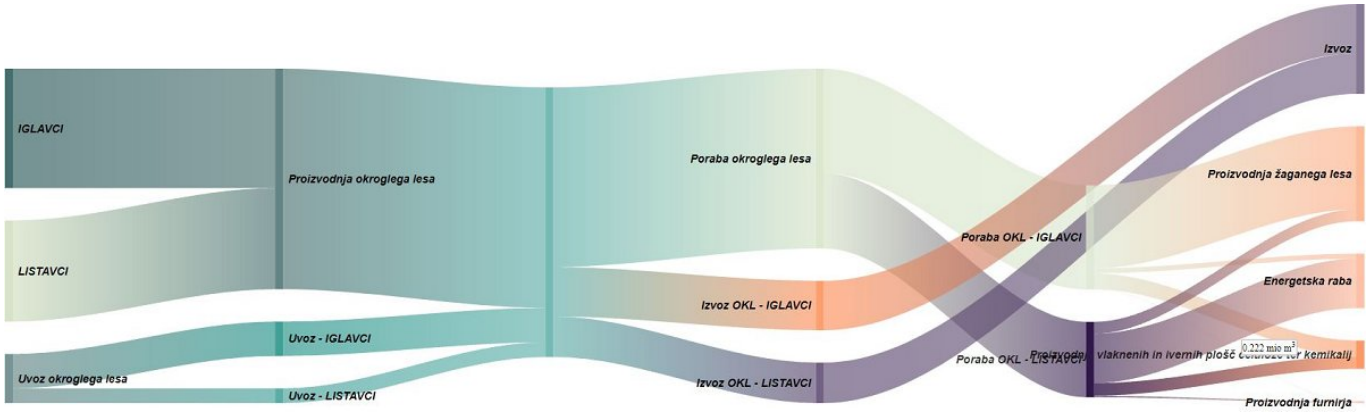

Proizvodnja gozdnih lesnih sortimentov (GLS) je v lanskem letu znašala 4,0 milijonov neto kubičnih metrov, kar je 16 % manj kot leta 2019. Glavni razlog za zmanjšanje proizvodnje GLS v lanskem letu v primerjavi s zadnjimi leti je predvsem nižji obseg sanitarnega poseka zaradi naravnih ujm v gozdovih (npr. –38 % v primerjavi z letom 2019). Proizvodnja GLS listavcev je lani znašala 1,88 milijonov m3, iglavcev pa 2,12 milijonov m3.

Proizvodnja gozdnih lesnih sortimentov v letu 2020

Proizvodnja gozdnih lesnih sortimentov (GLS) je v lanskem letu znašala 4,0 milijonov neto kubičnih metrov, kar je 16 % manj kot leta 2019. Glavni razlog za zmanjšanje proizvodnje GLS v lanskem letu v primerjavi s zadnjimi leti je predvsem nižji obseg sanitarnega poseka zaradi naravnih ujm v gozdovih (npr. –38 % v primerjavi z letom 2019). Proizvodnja GLS listavcev je lani znašala 1,88 milijonov m3, iglavcev pa 2,12 milijonov m3. Proizvodnja GLS v državnih gozdovih (v upravljanju družbe SiDG d. o. o. in Ministrstva za obrambo RS) se je v letu 2020 zmanjšala (-12 %) v primerjavi z letom prej in je znašala dobrih 1,14 milijonov m3. Ta obseg proizvodnje je najnižji v obdobju 2014–2020 in je enak proizvodnji GLS v državnih gozdovih v letu 2013. V strukturi proizvodnje GLS iglavcev je lani z 77 % prevladovala skupina hlodi za žago in furnir, od tega je več kot dve tretjini količin iz zasebnih gozdov oz. gozdov v lasti lokalnih skupnosti. V strukturi proizvodnje GLS listavcev pa je s 54 % prevladovala

skupina les za kurjavo (drva), ki izvira v večini iz zasebnih gozdov.

Preglednica 1: Gozdni lesni sortimenti pridobljeni v Sloveniji (v 1.000 m3); 2018–2020

SKUPINE GLS	2018			2019			2020		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Hlodovina	2.553	280	**2.833**	2.123	352	**2.476**	1.624	348	**1.971**
Les za celulozo in plošče	659	366	**1.025**	492	500	**992**	346	479	**825**
Drug okrogel industrijski	33	55	**88**	20	47	**67**	15	37	**52**
Les za kurjavo	220	979	**1.199**	163	1.032	**1.195**	135	1.013	**1.148**
Skupaj	**3.466**	**1.680**	**5.146**	**2.798**	**1.931**	**4.729**	**2.120**	**1.877**	**3.996**

Zunanja trgovina gozdnih lesnih sortimentov v letu 2020

Izvoz GLS je v zadnjih dveh letih v izrazitem padanju, uvoz pa narašča. Posledično se zmanjšuje zunanjetrgovinski presežek, ki nakazuje na vedno večjo uravnoteženost med proizvodnjo in porabo okroglega lesa v Sloveniji. Tradicionalno je največji zunanjetrgovinski presežek zabeležen pri skupini hlodi za žago in furnir iglavcev in sicer je v obdobju 2011–2018 v povprečju predstavljal 59 % vseh količin zunanjetrgovinskega presežka, v letu 2019 51 %, lani pa se je delež zmanjšal na 22 %. V letu 2020 je bil zunanjetrgovinski presežek za 46 % manjši v primerjavi z 2019 in je znašal 702.000 m3. Najbolj se je zmanjšal pri hlodovini iglavcev (-76 % v primerjavi z 2019) in je znašal le 157.000 m3, kar je najmanj v zadnjih petnajstih letih. V lanskem letu je bil največji zunanjetrgovinski presežek zabeležen pri okroglem industrijskem lesu listavcev (416.000 m3) kar je 4 % manj kot v letu 2019 in 69 % več kot v letu 2018.

Preglednica 2: Zunanja trgovina z gozdnimi lesnimi sortimenti – uvoz, izvoz in zunanjetrgovinski presežek (v 1.000 m3); 2019–2020

SKUPINE GLS	2019			2020		
	UVOZ	IZVOZ	IZVOZ-UVOZ	UVOZ	IZVOZ	IZVOZ-UVOZ
Okrogli les – skupaj, od tega:	**614**	**1.910**	**1.296**	**855**	**1.558**	**702**
• **Okrogli industrijski les – skupaj, od tega:**	**456**	**1.714**	**1.258**	**717**	**1.357**	**641**
– Okrogli industrijski les, iglavci, od tega:	344	1.168	825	597	821	224
Hlodi za žago in furnir, iglavci	113	769	656	367	523	157
Les za celulozo in plošče ter drug okrogli industrijski les, iglavci	231	399	168	230	298	68
– Okrogli industrijski les, listavci	112	546	434	120	536	416
• **Les za kurjavo - skupaj**	**158**	**196**	**38**	**139**	**200**	**61**

Predelava oz. poraba gozdnih lesnih sortimentov v letu 2020

Leto 2020 je bilo za slovensko lesnopredelovalno industrijo turbulentno, predvsem zaradi pandemije covid-19 in ukrepov za njeno zajezitev. Po podatkih raziskave stanja žagarske industrije v Sloveniji, ki smo jo na GIS opravljali lani, je v prvem valu epidemije (marec do maj) 63 % podjetij občutilo njene posledice – tako z vidika proizvodnje in prodaje žagarskih produktov kot odkupa okroglega lesa. Kar

nekaj podjetij je imelo težave tudi z neplačevanjem plačilnih obveznosti njihovih poslovnih partnerjev. Prav tako je epidemija vplivala na industrijo lesnih kompozitov, mehanske celuloze in kemične obdelave lesa, predvsem z vidika težav z dobavami surovin za proizvodnjo, visokih cen le teh ter težav zaradi pomanjkanja kadra. V drugi polovici leta so se razmere izboljšale in je večina lesnopredelovalnih podjetij poslovala enako ali celo bolje kot v času pred epidemijo.

Poraba okroglega lesa je v lanskem letu znašala 3,29 milijonov m3, kar je 4 % manj kot leta 2019. Od tega je bilo porabe iglavcev 1,87 milijonov m3 in listavcev 1,42 milijonov m3. Poraba industrijskega lesa je znašala 2,21 milijonov m3, kar predstavlja 67 % skupne porabe okroglega lesa (ki vključuje industrijski les in les za kurjavo). Poraba okroglega industrijskega lesa iz slovenskih gozdov (brez uvoza) pa je lani znašala 1,49 milijonov m3, od tega z 78 % prevladuje poraba iglavcev.

78 % okroglega lesa iglavcev je bilo predelanega v industriji žaganega lesa in furnirja, 16 % v industriji lesnih kompozitov in mehanske celuloze, 6 % okroglega lesa iglavcev pa je bilo predelanega za energetske namene. V primerjavi z letom 2019 se je pri iglavcih lani najbolj zmanjšala poraba industrijskega lesa slabše kakovosti (tj. celulozni les, drogovi in drug tehnični les) in sicer za 17 %.

69 % okroglega lesa listavcev je bilo predelanega za energetske namene, 16 % v industriji žaganega lesa in furnirja, 15 % okroglega lesa listavcev pa je bilo predelanega v industriji lesnih kompozitov, mehanske celuloze in kemikalij. Podobno kot pri iglavcih, se je tudi pri listavcih lani najbolj zmanjšala poraba industrijskega lesa slabše kakovosti (les za plošče, taninski les in drug tehnični les) v primerjavi z letom 2019 in sicer za 15 %.

Shematski prikaz tokov okroglega lesa za leto 2020 je dostopen na TEJ povezavi (ali klikni na grafikon), kjer je na voljo še več informacij o tokovih okroglega lesa v Sloveniji. Podatki v shematskem prikazu so prikazani v neto kubičnih metrih brez skorje.

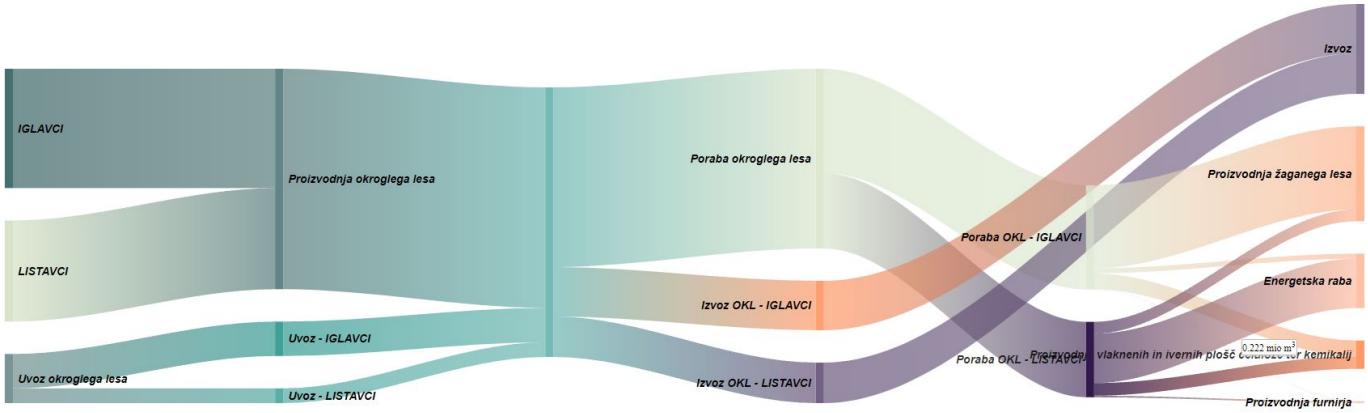

Cene gozdnih lesnih sortimentov na slovenskem trgu v NOVEMBRU 2021

Katarina Flajšman, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Darja Stare, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 08.12.2021

V novembru 2021 smo na Gozdarskem inštitutu Slovenije ponovno izvedli zbiranje odkupnih cen gozdnih lesnih sortimentov iz zasebnih gozdov na slovenskem trgu. V tokratni anketi je sodelovalo 28

podjetij. Kar 86 % teh podjetij je manjših do srednje velikih, katerih letni odkup znaša do 30.000 m3 lesa. 11 % sodelujočih podjetij letno odkupi med 30.000 in 50.000 m3 lesa, 4 % podjetij pa letno odkupi več kot 50.000 m3 lesa.

V preteklem letu in polovici letošnjega leta je na odkup lesa iz zasebnih gozdov vplivala tudi epidemija covid-19, a po poročanju sodelujočih podjetij se posledice omejitev v dejavnosti zmanjšujejo, kljub ponovnem porastu okužb v zadnji četrtini letošnjega leta. Tokrat je le še 6 (oz. 22 %) podjetij poročalo, da posledice zaradi koronavirusa vplivajo na njihov trenutni odkup. Ta podjetja kot glavni razlog navajajo manj ponudbe lesa na trgu (60 %), temu pa sledi cena (30 %). Glede na dogajanje na trgu okroglega lesa v letošnjem letu lahko manj ponudbe lesa na trgu pojasnimo tudi z nižjim sanitarnim posekom v primerjavi z letom 2020. Glede na podatke Zavoda za gozdove Slovenije, je bilo namreč v obdobju januar–oktober 2021 za 57 % nižji sanitarni posek kot v enakem obdobju lani.

V nadaljevanju so podane cene v €/m3 brez DDV, prikazana je srednja vrednost (mediana) vseh posredovanih cen.

CENE OKROGLEGA LESA IGLAVCEV

Cene hlodovine iglavcev so se v novembru pri večini sortimentov znižale glede na preteklo zbiranje v avgustu 2021.

Cene sortimentov smreke so glede na preteklo zbiranje nižje od 3 do 7 % z izjemo kakovostnega razreda D2, kjer je cena ostala enaka kot v avgustu, in sicer 70 €/m3 brez DDV. Največje znižanje smo zabeležili v primeru kakovostnega razreda A, kjer je cena v novembru znašala 130 €/m3 brez DDV, v avgustu letos pa je bila cena za 10 €/m3 (brez DDV) višja. Je pa cena hlodov smreke A v novembru še vedno višja kot v letošnjem maju, ko je znašala 116 €/m3 brez DDV in v februarju, ko je znašala 110 €/m3 brez DDV. Sicer so cene hlodovine smreke za vse kakovostne razrede že v februarju letos dosegale najvišje vrednosti vse od začetka našega zbiranja cen v letu 2017, v maju in avgustu so se cene še dvignile. Padec cen pri smrekovi hlodovini je bil v novembru sicer majhen. Cena kakovostnega razreda B je v avgustu znašala 115 €/m3 brez DDV, sedaj, v novembru 2021, pa znaša 110 €/m3 brez DDV, kar je še vedno 22 % več v primerjavi s februarjem 2021. Cena kakovostnega razreda C je v novembru znašala 105 €/m3brez DDV kar je 6 % manj kot v avgustu 2021, ko je znašala 111 €/m3 brez DDV.

Pri jelki smo prav tako zabeležili rahel padec cen v primerjavi z mesecem avgustom za vse kakovostne razrede, razen za razreda D1 in D2, kjer je cena ostala enaka kot ob preteklem zbiranju (za D1 80 €/m3 brez DDV in za D2 70 €/m3 brez DDV). Cene v ostalih kakovostnih razredih so se znižale od 5 do 7 %. 7 % znižanje smo zabeležili v primeru kakovostnega razreda C, kjer je cena v avgustu znašala 102 €/m3 brez DDV, v novembru 2021 pa je znašala 95 €/m3 brez DDV. Sicer so tudi cene hlodovine jelke v februarju dosegle najvišje vrednosti od začetka zbiranja cen v letu 2017, do avgusta 2021 pa so se še višale. Pri sortimentih rdečega bora se je novembrska cena pri kakovostnem razredu A zvišale za 3 % in je znašala 92,5 €/m3 brez DDV. Pri kakovostnem razredu D1 pa se je novembrska cena od avgusta 2021 znižala za 11 % in je znašala 60 €/m3 brez DDV. Pri ostalih kakovostnih razredih so cene ostale enake kot ob preteklem zbiranju v avgustu.

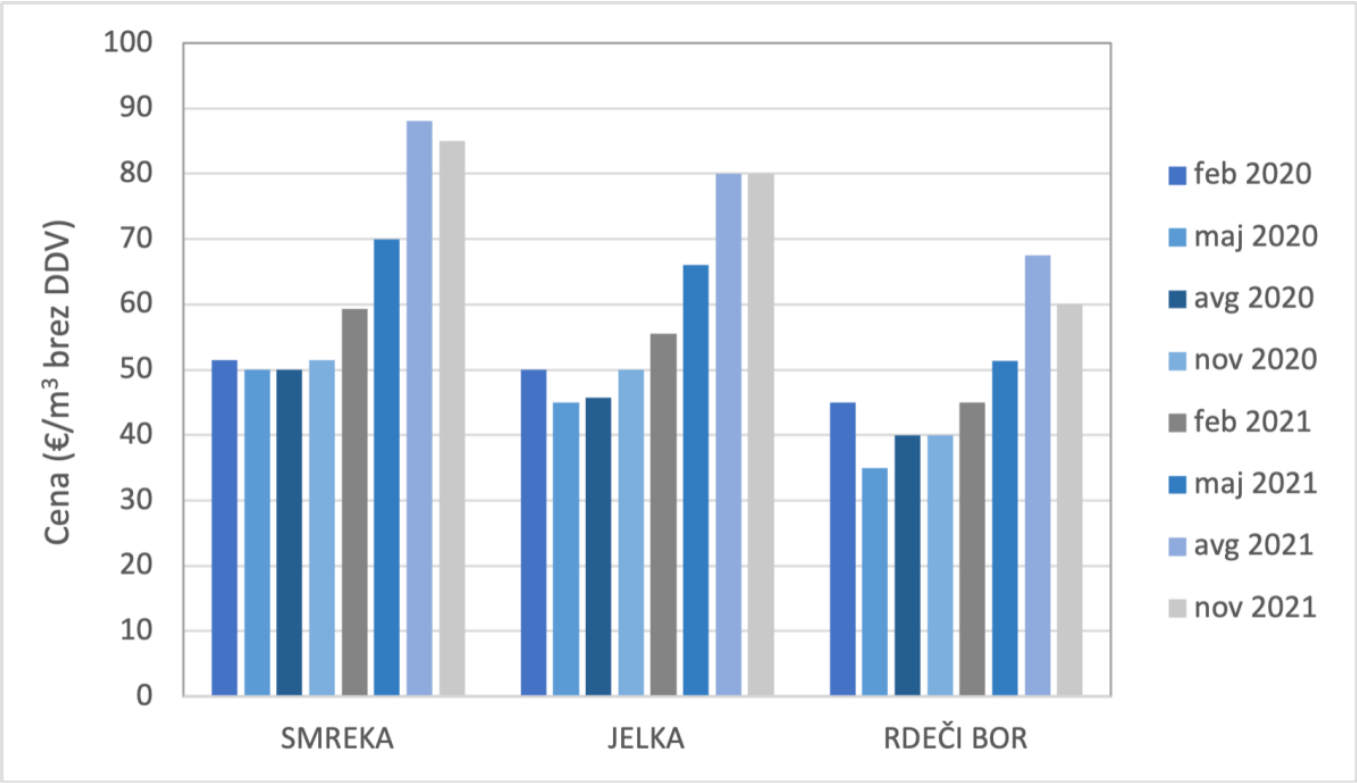

Slika 2: Prikaz cen hlodovine iglavcev v letu 2020 in 2021 za kakovostni razred D1.

Če primerjamo novembrske cene hlodovine iglavcev s cenami v istem obdobju lansko leto ugotovimo, da so cene še vedno izrazito višje za vse drevesne vrste in kakovostne razrede. Pri smreki in jelki zvišanje cen glede na lanski november znaša med 30 in 65 %; večje razlike so predvsem pri hlodih srednje do slabše kakovosti. Pri rdečem boru pa smo zabeležili dvig cen od 25 do 50 % glede na enako obdobje lani. V lanskem letu je trg okroglega lesa zaznamovala epidemija covid-19, bile so tudi drugačne razmere glede razpoložljivosti hlodovine iglavcev na trgu – tako v Evropi kot po svetu.

Srednja vrednost zbranih cen lesa za celulozo in plošče je bila v novembru v primeru smreke 4 % nižja kot avgusta letos in je znašala 27 €/m3 brez DDV. Cena jelke je bila 2 % višja kot avgusta in je znašala 27 €/m3 brez DDV. Cena rdečega bora je bila višja za 8 % in je znašala 27 €/m3 brez DDV. Če cene lesa za celulozo in plošče primerjamo s cenami v enakem obdobju lansko leto ugotovimo, da so cene za vse drevesne vrste za 8 % višje.

Srednja vrednost vseh posredovanih cen brusnega lesa iglavcev se je od preteklega zbiranja v avgustu zvišala in je v novembru znašala 38 €/m3 brez DDV. Tako je po juliju 2019 glede na naše podatke novembrska cena brusnega lesa smreke in jelke dosegla najvišjo vrednost.

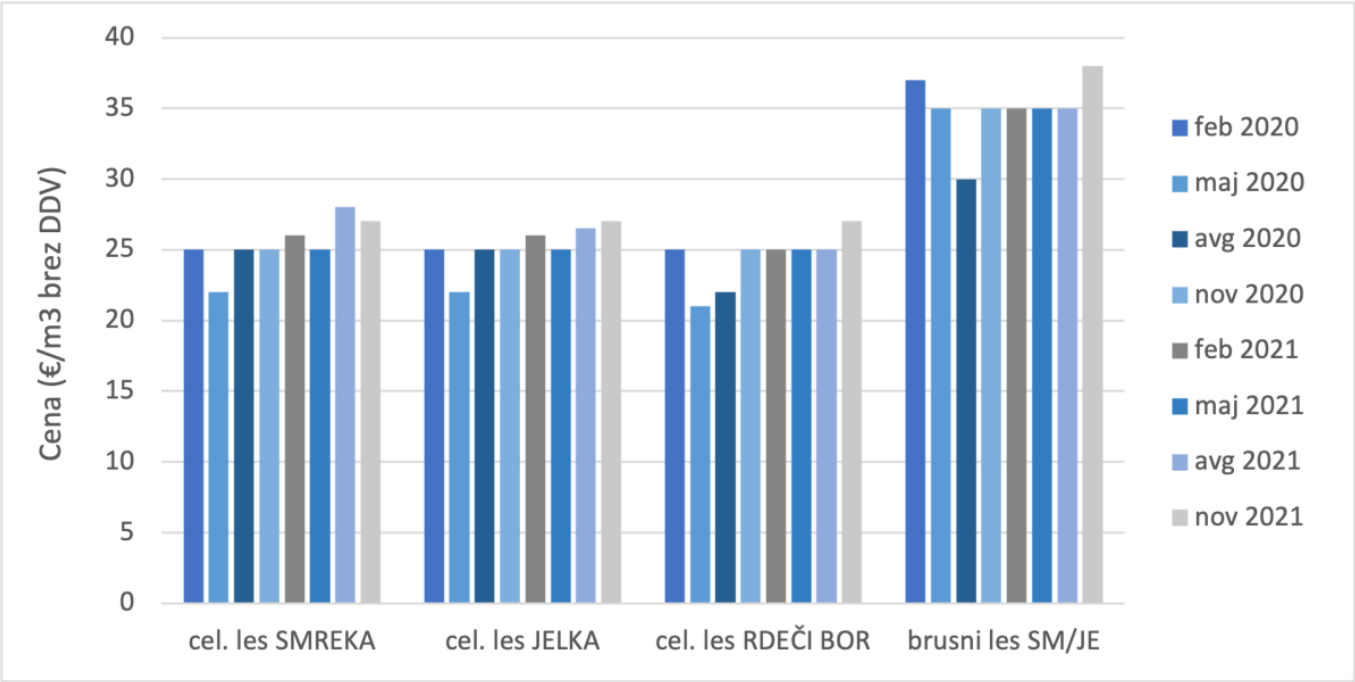

Slika 3: Odkupne cene lesa za celulozo in plošče ter brusnega lesa iglavcev v letu 2020 in 2021.

CENE OKROGLEGA LESA LISTAVCEV

Pri cenah hlodovine listavcev je v četrtem kvartalu leta 2021 prišlo do zvišanja cen pri vseh sortimentih, v nasprotju z iglavci, kjer smo zabeležili rahel padec cen pri večini sortimentov.

Cene hlodovine bukve so se pri vseh sortimentih od prejšnjega zbiranja cen v avgustu zvišale in sicer za 7 do 11 %. Največji dvig cene smo zabeležili v primeru kakovostnega razreda A2, kjer je cena v novembru znašala 100 €/m3 brez DDV in je sedaj za 10 € višja od cene teh sortimentov v avgustu. Če primerjamo cene bukove hlodovine s preteklimi zbiranji ugotovimo, da so letošnje novembrske cene znatno višje kot v enakem obdobju lansko leto, in sicer od 4 % (za kakovostni razred B) pa do 11 % (za kakovostni razred A2). Cene hlodovine bukve kakovostnih razredov A2 in D so bile v letošnjem novembru najvišje zabeležene od začetka zbiranja cen v letu 2017. Podobno velja tudi za kakovostna razreda B in C, le da so bile cene pri teh sortimentih enake kot v novembru letos še v novembru 2018 in maju 2021.

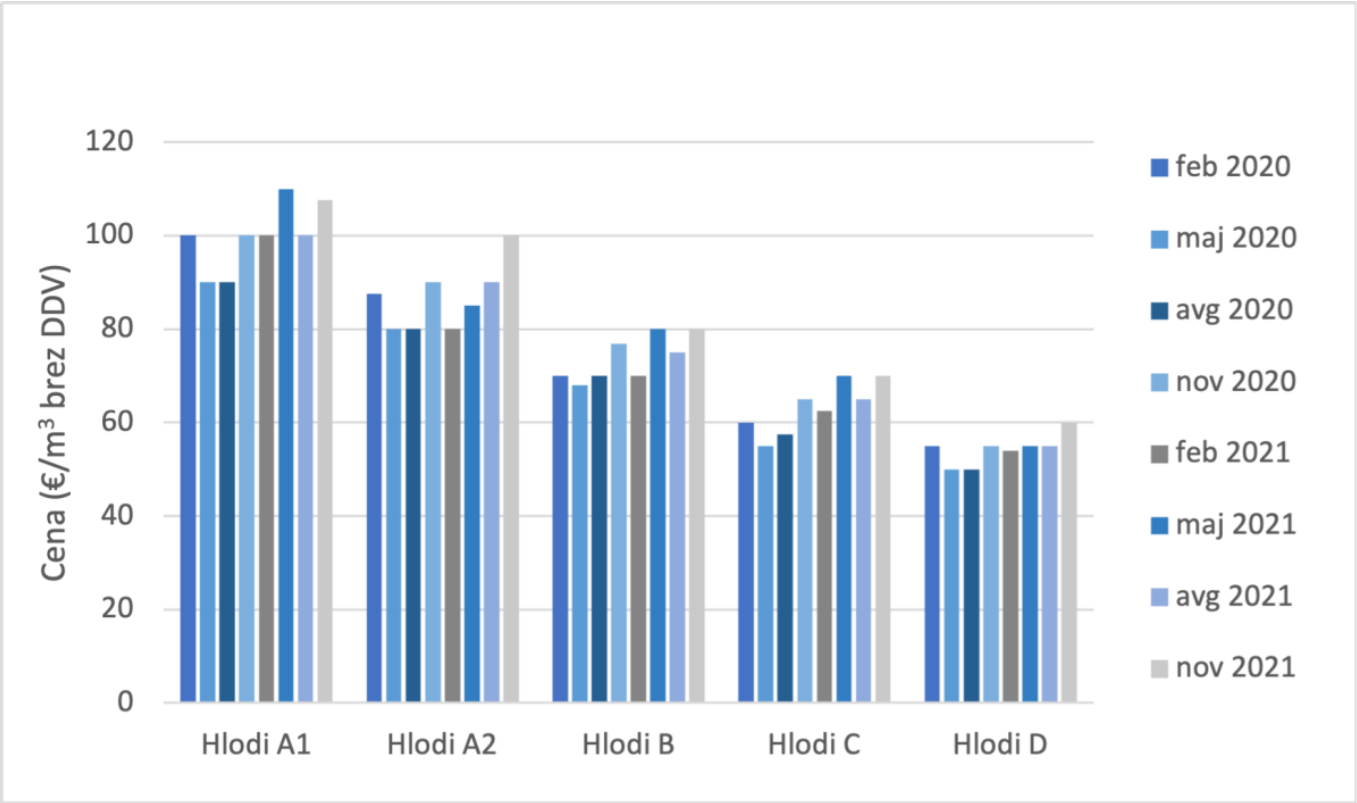

Slika 4: Prikaz odkupnih cen hlodovine bukve v letu 2020 in 2021.

Cene hlodovine hrasta nam je tokrat posredovalo 9 podjetij. Srednje vrednosti cen hlodov hrasta vseh kakovosti in premera do 50 cm in nad 50 cm so se v primerjavi z mesecem avgustom v vseh razredih v novembru zvišale od 7 do 50 %. Najmanjši dvig cene je bil pri hlodih hrasta dimenzije nad 50 cm kakovostnega razreda C, največji pa pri hlodih hrasta dimenzije do 50 cm kakovostnega razreda F2. Tudi v primerjavi s cenami v enakem obdobju lansko leto so novembrske cene hlodovine hrasta dosti višje, v primeru hrasta premera nad 50 cm najboljše kakovosti smo zabeležili 34 % rast, v primeru hrasta premera pod 50 cm najboljše kakovosti pa 33 % rast. Dvig cen je v primerjavi z enakim obdobjem lani zabeležen tudi pri vseh ostalih kakovostnih razredih. Cene hlodovine hrasta podobno kot pri hlodovini bukve pri večini sortimentov dosegajo najvišje vrednosti od začetka zbiranja cen v letu 2017.

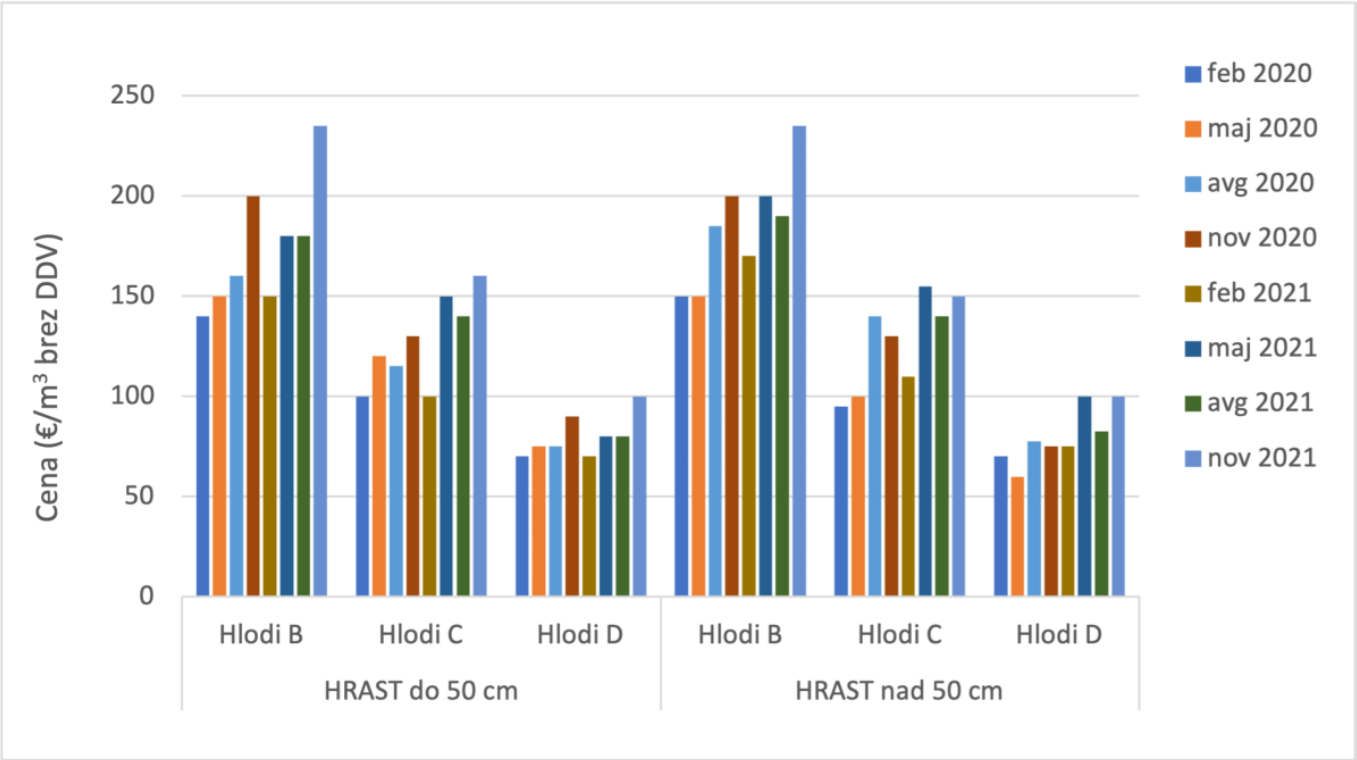

Slika 5: Prikaz odkupnih cen hlodovine hrasta v letu 2020 in 2021 za kakovostne razrede B, C in D.

Srednja vrednost zbranih cen lesa za celulozo in plošče se v primeru bukve ni spremenila glede na preteklo zbiranje v avgustu 2021 in znaša 48 €/m3 brez DDV. V primeru drugih trdih listavcev pa je letošnja novembrska cena 4 % višja kot avgusta letos in znaša 40 €/m3 brez DDV. Če primerjamo te cene s cenami lesa za plošče listavcev novembra 2020 ugotovimo, da je letošnja cena v primeru bukve 7 % višja (oz. 3 €/m3), v primeru drugih trdih listavcev pa je cena 8 % višja (oz. 3 €/m3).

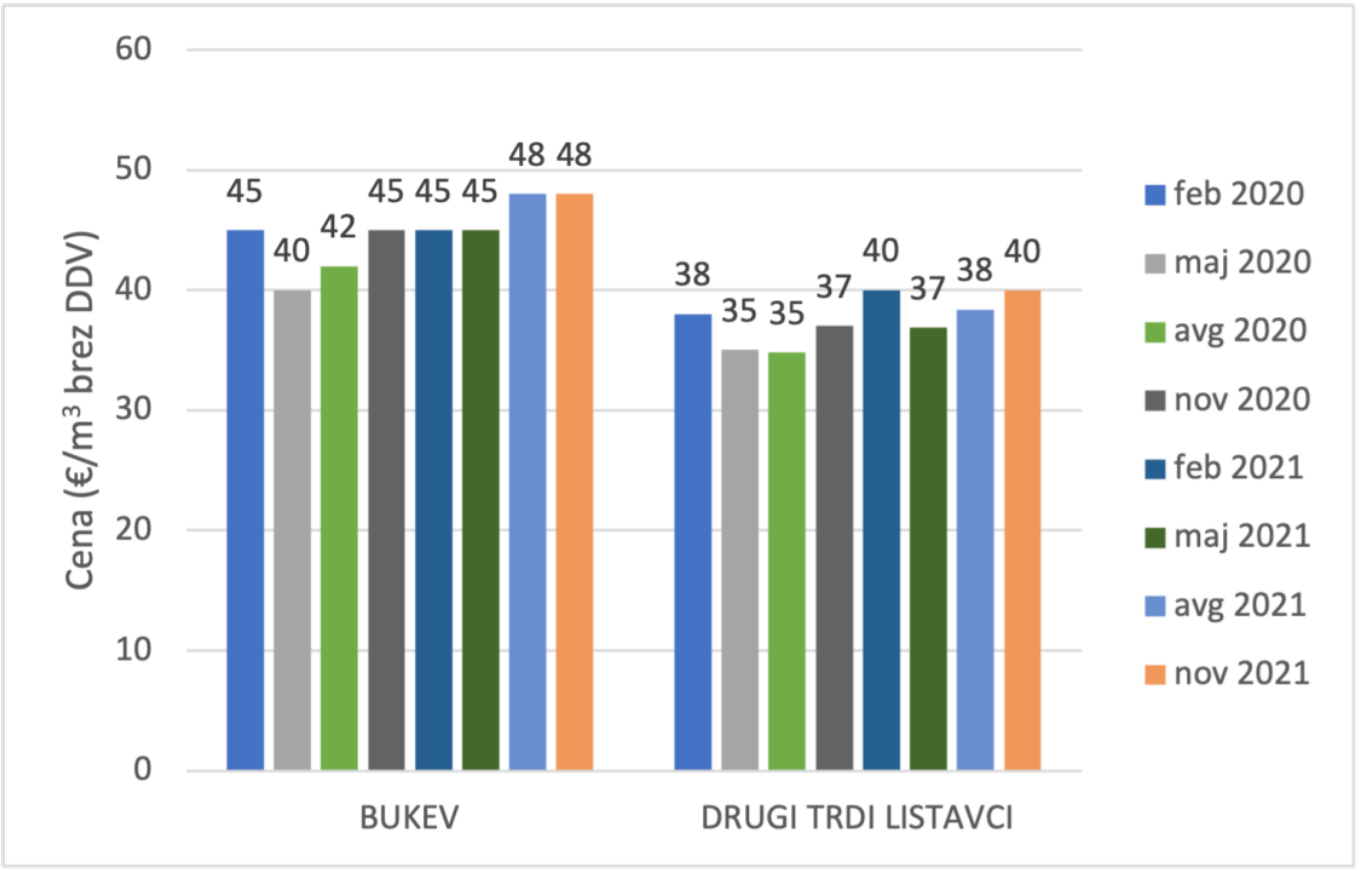

Slika 6: Odkupne cene lesa za celulozo in plošče bukve in drugih trdih listavcev v letu 2020 in 2021.

CENE LESA ZA KURJAVO

Srednja vrednost zbranih cen lesa za kurjavo listavcev v novembru, v primerjavi s cenami v avgustu, ostaja enaka ne glede na drevesno vrsto. Tako trenutna srednja vrednost vseh posredovanih cen lesa za kurjavo bukve znaša 50 €/m3 brez DDV, srednja vrednost vseh posredovanih cen lesa drugih trdih listavcev za kurjavo pa znaša 45 €/m3 brez DDV. V primerjavi s cenami v enakem obdobju lansko leto so letošnje novembrske cene bukovega lesa za kurjavo enake, v primeru drugih trdih listavcev pa so za 13 % višje (oz. za 5 €/m3).

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala podatke.

Sprememba cen žagarskih proizvodov v novembru: zabeležili smo tako zvišanja kot znižanja cen glede na avgust letos

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
dr. Peter Prislan, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 13.12.2021

Na Gozdarskem inštitutu Slovenije smo v novembru opravili četrto zbiranje prodajnih cen žaganega lesa iglavcev v Sloveniji v letošnjem letu. V tokratnem poročilu prikazujemo rezultate iz ankete, kjer navajamo prodajne cene (brez vključenega DDV in prevoza) posameznih proizvodov za mesec NOVEMBER 2021.

Vprašalnik o novembrskih cenah žagarskih proizvodov je bil posredovan na 60 elektronskih naslovov. Nanj se je v primerjavi z februarjem, majem in avgustom odzvalo manj podjetij (13 oz. 22 % od vseh povabljenih), ki se ukvarjajo s proizvodnjo žaganega lesa iglavcev. V anketi so tokrat prevladovala podjetja, katerih prodajne cene žagarskih proizvodov iglavcev veljajo v primorsko-notranjski in koroški regiji ter po celotni državi (slika 1).

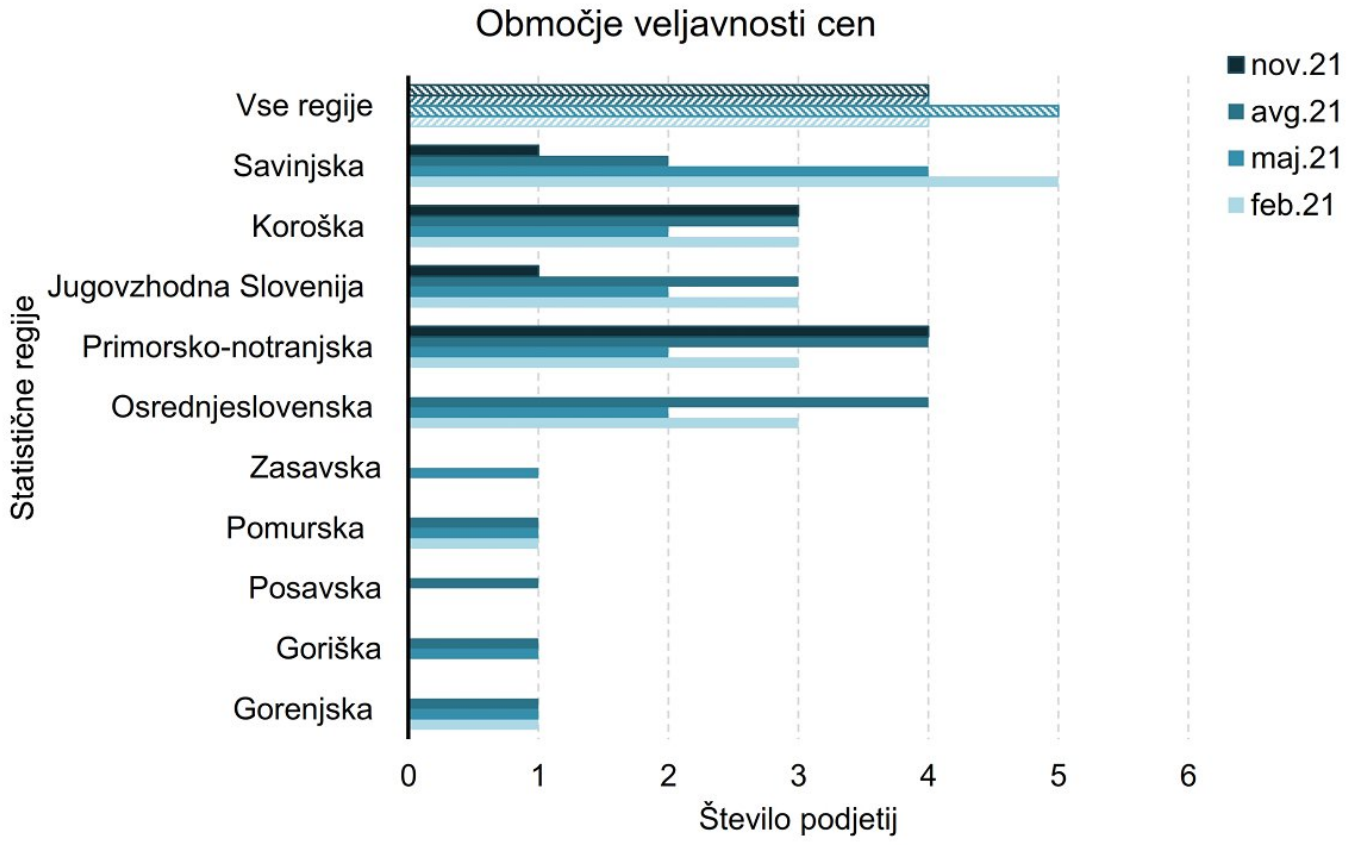

Slika 1: Območja veljavnosti cen v žagarskih proizvodov po statističnih regijah Slovenije, ki smo jih pridobili v februarju, maju, avgustu in novembru 2021.

Največ sodelujočih podjetij (46 %) povprečno letno proizvede do 5.000 m3 žaganega lesa iglavcev, z 31 % sledijo podjetja s povprečno letno proizvodnjo od 10.000 do 20.000 m3 žaganega lesa iglavcev.

Prodajne cene žagarskih proizvodov brez vključenega prevoza je posredovalo 11 oz. 85 % sodelujočih podjetij v tokratni anketi, kar je najmanj od vseh štirih letošnjih zbiranj cen (ostala dva podjetja sta poročala le območje veljavnosti cen). Sodelujoči žagarski obrati so največkrat poročali cene konstrukcijskega lesa smreke, sledijo podatki o cenah nekonstrukcijskega (nerobljenega in robljenega) lesa smreke. V nadaljevanju prikazujemo cene za žagarske proizvode, za katere smo

pridobili podatke od vsaj petih anketirancev (preglednica 1).

Preglednica 1: Povprečne in srednje (mediana) vrednosti izbranih žagarskih proizvodov iglavcev za mesec november 2021 (prikazujemo prodajne cene v EUR/m3 brez vključenega DDV in prevoza)

		November 2021			
Drevesna vrsta		*n*	Povprečje (€/m³ brez DDV)	Mediana (€/m³ brez DDV)	**Indeks (nov21/ avg21)**
	Konstrukcijski les				
Smreka	Deske 24 mm in 38 mm, nesušene	10	222,00	215,00	0,86
	Konstrukcijski les C24/S10, nesušen	6	287,50	285,00	1,10
	Letve 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 mm) z oznako CE, sušene	5	290,00	300,00	1,00
	Plohi 48 mm, nesušeni	9	256,67	250,00	0,96
	Tramovi 140 x 140 mm (do 5 m), nesušeni	8	276,25	280,00	1,08
	Tramovi 140 x 140 mm (nad 6 m), nesušeni	6	280,00	285,00	1,04
	Nekonstrukcijski les (robljene žaganice)				
Smreka	Četrtaki ali Morali 38x76mm ali 76x76mm, nesušeni	5	294,00	300,00	1,09
	Deske 20 - 28 mm I-II, nesušene	5	250,00	240,00	0,96
	Plohi 48 mm (širina 100-200) I-II, nesušeni	7	278,57	280,00	0,96
	Tram (greda) 120 x 140 mm (3 - 5 m), nesušen	7	277,14	280,00	1,08
	Nekonstrukcijski les (nerobljene žaganice)				
Smreka	Deske 24 mm – ozke, nesušene	6	203,33	200,00	0,95
	Deske 24 mm – široke, nesušene	8	212,50	215,00	0,90

Rezultati ankete kažejo, da so se v novembru 2021 cene žaganega lesa smreke za konstrukcijske namene pri nekaterih proizvodih zvišale pri nekaterih pa znižale v primerjavi z avgustom 2021 (slika 2). Najbolj so se zvišale pri nesušenem konstrukcijskem lesu, ki ustrezajo razredu C24/S10, katerega srednja vrednost zbranih cen v novembru znaša 285 €/m3 brez DDV (+10 % v primerjavi z avgustom 2021). Zvišale so se še pri tramovih dimenzije 140 x 140 mm (do 5 m dolžine) (+8 %) in tramovih 140 x 140 mm (nad 6 m dolžine) (+4 % v primerjavi z avgustom letos). V novembru je sicer najvišjo ceno med konstrukcijskim lesom smreke dosegel sušen konstrukcijski les C24/S10 (katerega cene zaradi premajhnega števila vzorca ne prikazujemo) ter sušene letve domenzije 50/30–50/50 mm (dolžina 3-5 mm) z oznako CE, katerih srednja vrednost zbranih cen znaša 300 €/m3brez DDV. Največje znižanje cen v primerjavi z avgustom 2021 smo zaznali pri nesušenih deskah dimenzij 24 mm in 38 mm in sicer 14 %.

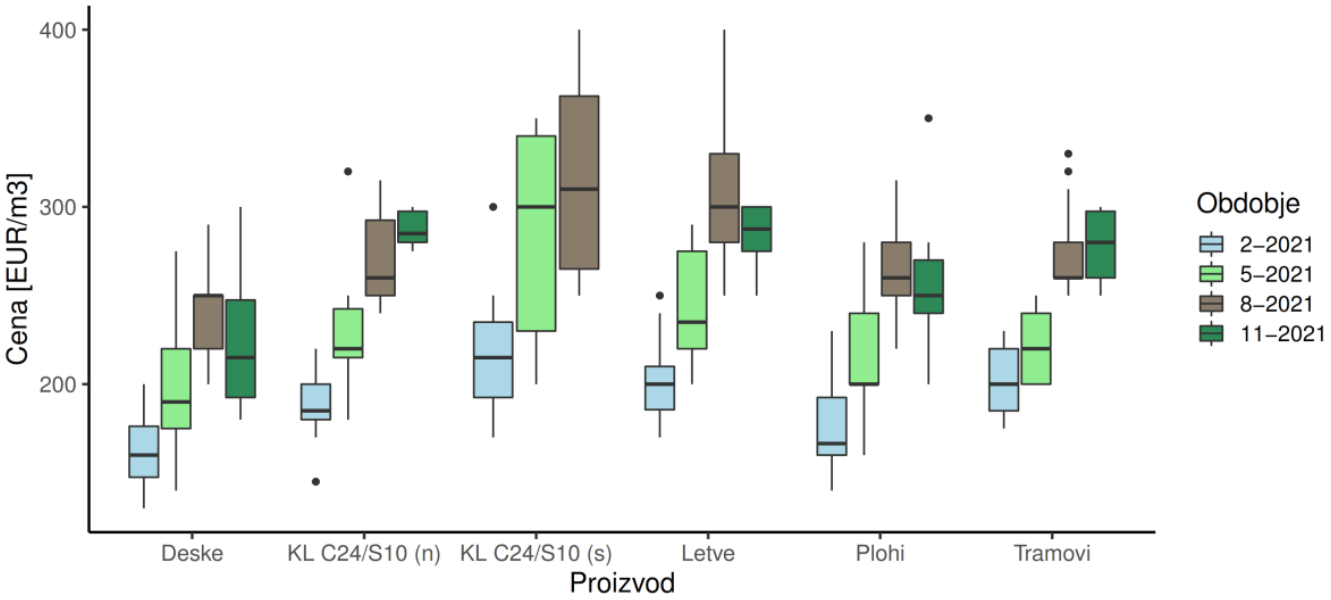

Slika 2: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih prodajnih cen za konstrukcijski les smreke za mesec februar, maj in avgust in november 2021. Navedeni so podatki za sledeče proizvode: Konstrukcijski les C24/S10, nesušen (KL C24/S10 (n)); Konstrukcijski les C24/S10, sušen (KL C24/S10 (s)); Deske 24 mm in 38 mm, nesušene (Deske); Plohi 48 mm in 80 mm, nesušeni (Plohi); Tramovi 140 x 140 mm (do 5 m in nad 6 m), nesušeni (Tramovi); Letve 50/30 - 50/50 mm (dolžina 3-5 mm) z oznako CE, sušene (Letve). Prodajne cene so prikazane v EUR/m3 brez vključenega DDV in prevoza.

Podoben trend cen kot pri konstrukcijskem žaganem lesu smreke lahko opazimo tudi pri nekonstrukcijskem robljenem žaganem lesu iglavcev. Cene so se v novembru zvišale pri četrtakih ali moralih dimenzij 38 x 76mm ali 76 x 76mm in sicer za 9 % v primerjavi z avgustom 2021 (novembrska cena znaša 300 €/m3 brez DDV) ter pri tramih dimenzije 120 x 140 mm (dolžine 3–5 m) za 8 % (novembrska cena znaša 280 €/m3 brez DDV). Cene vrst plohov in desk, ki jih spremljamo (glej preglednico 1) pa so se v novembru znižale v obeh primerih za 4 % v primerjavi z avgustom 2021.

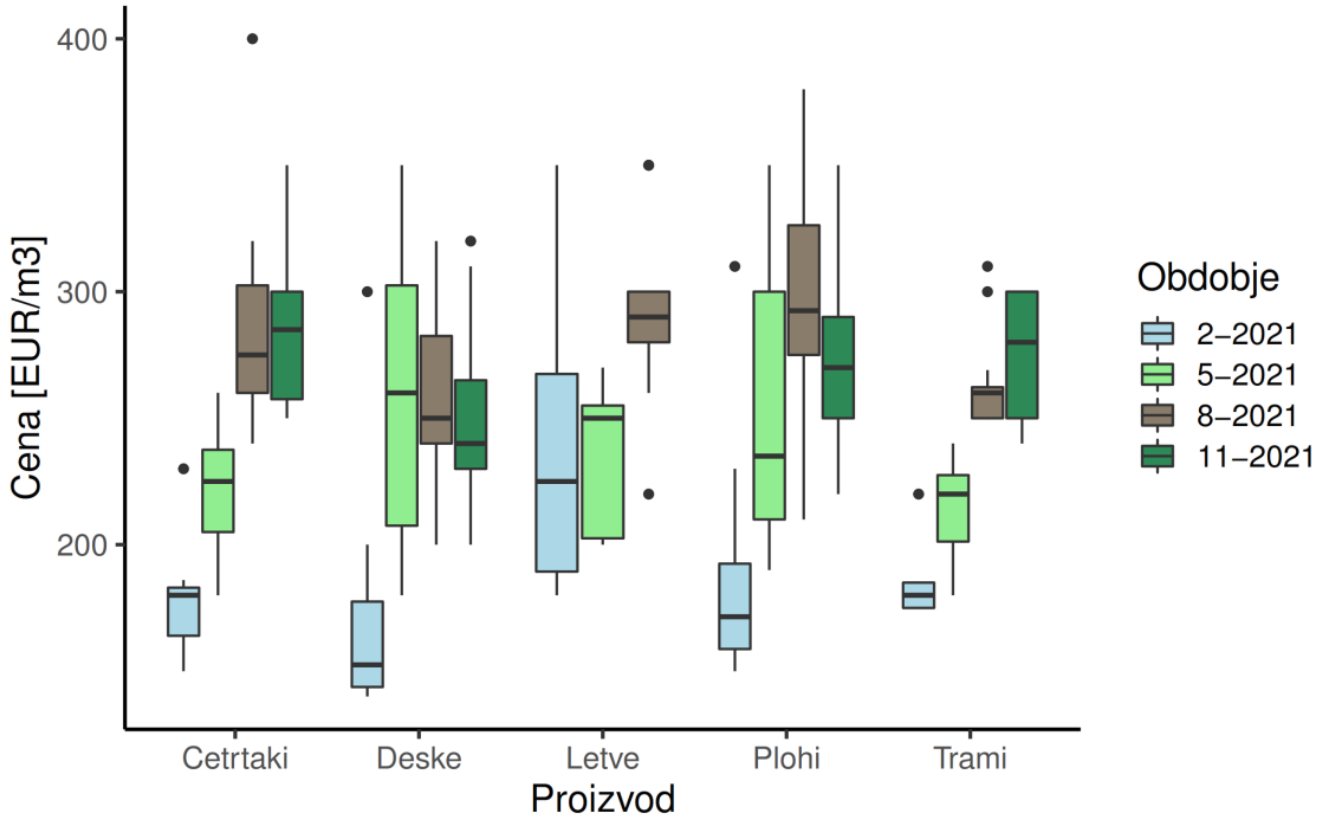

Slika 3: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti zbranih cen za nekostrukcijski robljen žagan les smreke za mesec februar, maj, avgust in november 2021. Navedeni so podatki za sledeče proizvode: Trami (grede) 120 x 140 mm (3 - 5 m), nesušeni; Četrtaki ali Morali 38x76mm ali 76x76mm, nesušeni; Letve 6/24 in 28/48, sušene; Plohi 48 mm (širina 100-200) I-II, nesušeni; Deske 20 - 28 mm I-II, nesušene. Prodajne cene so prikazane v EUR/m3 brez vključenega DDV in prevoza.

Srednja vrednost zbranih cen za nekonstrukcijski nerobljen žagan les smreke se je v novembru v primeru ozkih desk dimenzije 24 mm znižala za 5 % v primerjavi z avgustom letos (200 €/m3 brez DDV), v primeru širokih desk 24 mm pa se je novembrska cena znižala za 10 % v primerjavi z avgustom 2021 in je znašala 215 €/m3 brez DDV.

Cene ostalih proizvodov (npr. lamele, embalažni les, opaži, palete) nam je v tokratni anketi posredovalo premajhno število poročevalskih enot, zato rezultatov ne prikazujemo.

Cene žagarskih ostankov nam je posredovalo 10 sodelujočih podjetij. Cena krajnikov ali žamanja še vedno raste; po visokem dvigu cene v avgustu letos, se je srednja vrednost zbranih cen v novembru zvišala še za 20 %. Tako je srednja vrednost zbranih cen za krajnike ali žamanje v novembru znašala 26,5 €/prm. Srednja vrednost zbranih cen za žagovino pa je v novembru znašala 14 €/t, kar je 18 % manj kot avgusta letos (slika 4).

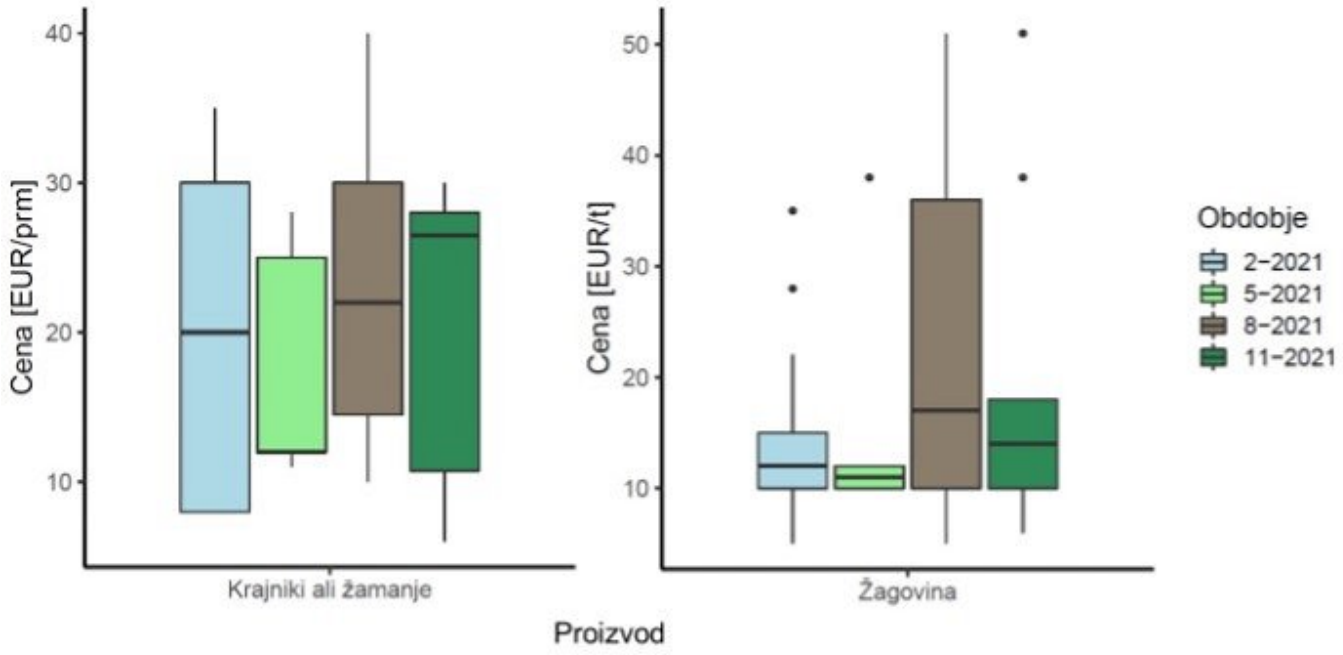

Slika 4: Minimalne, maksimalne in srednje vrednosti (mediana) zbranih cen za žagarske ostanke za mesec februar, maj, avgust in november 2021.

S sušenjem žaganega lesa sta se pri zbiranju cen v novembru ukvarjala le 2 podjetija sodelujoča v anketi, zato rezultatov tokrat ne prikazujemo.

Vpliv koronavirusa na poslovanje žagarskih obratov v avgustu 2021

Kljub temu, da se je spomladi letos uradno končala epidemija koronavirusa, ki je v preteklem letu in del letošnjega leta vplivala tudi na poslovanje žagarskih obratov, smo tudi v tokratni anketi podjetja spraševali o vplivu ukrepov za zajezitev pandemije na njihovo poslovanje. Po poročanju sodelujočih podjetij v tokratni anketi, so razmere zaradi koronavirusa na proizvodnjo žaganega lesa v novembru 2021 vplivale pri 3 podjetjih oz. 30 % sodelujočih, pri ostalih 7 podjetjih pa vpliva ni bilo. Na prodajo žaganega lesa so razmere zaradi koronavirusa v avgustu vplivale prav tako pri 3 (oz. 27 %) sodelujočih podjetij pri tem sklopu vprašanj. Zaradi premajhnega števila poročevalskih enot ne moremo poročati o deležih zmanjšanja ali povečanja proizvodnje oz. prodaje žaganega lesa.

Vpliv koronavirusa v novembru 2021 se v primerjavi z letošnjim avgustom znižuje pri prodajnih cenah žaganega lesa iglavcev, saj se delež podjetij, ki občutijo ta vpliv, zmanjšuje. Skupno 4 podjetja (36 % sodelujočih pri tem sklopu vprašanj) so poročala o dvigu cen v primerjavi z enakim obdobjem lani, ostali delež podjetij vpliva na prodajne cene ne občuti.

Z novembrsko anketo smo zaključili s prvim letom zbiranja prodajnih cen žaganega lesa iglavcev. Opravljene raziskave nazorno kažejo dinamiko spreminjanja cen žaganega lesa na trgu. Menimo, da bi bilo spremljanje cen žaganega lesa smiselno tudi v naslednjih letih. Zato nameravamo anketni vprašalnik revidirati (t.j., skrajšati obseg in nabor proizvodov ter vprašanj), da bo anketirancem čim bolj prijazen. Vsa podjetja, ki se ukvarjajo s to dejavnostjo tudi v prihodnje vljudno vabimo k

sodelovanju, saj bodo le z zadostnim številom poročevalskih enot (podjetij) rezultati reprezentativni.

ZAHVALA

Zahvaljujemo se vsem podjetjem, ki so sodelovala z nami in nam posredovala podatke.

Prva licitacija vrednejše hlodovine iz gozdov v lasti RS

dr. Peter Prislan, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko
dr. Luka Krajnc, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za prirastoslovje in gojenje gozda
Božidar Lovro Birkić

Objavljeno na spletu 15.12.2021

Podjetje SiDG d.o.o je med 26. novembrom in 6. decembrom 2021 organiziralo prvo dražbo vrednejših sortimentov iz gozdov v lasti Republike Slovenije. Dražba je potekala na dveh lokacijah; Skladišče

Snežnik (Kočevska reka) in Limbuš-Maribor (Limbuško nabrežje).

Skupno je bilo na dražbi 640,68 m3 lesa, od tega je bilo največ gorskega javorja (260,3 m3) sledi dob (84,6 m3), smreka (82,3 m3), graden (59,9 m3) in macesen (48,1 m3). Prisotni so bili še sortimenti črnega oreha, črnega topola, velikega jesena, rdečega hrasta, gorskega bresta, lipe, ostroslistnega javora in ameriškega ambrovca. Na skladišču Snežnik so prevladovali sortimenti gorskega javorja, na skladišču v Limbušu pa smreke, doba in macesna.

Najvišje cene so dosegli hlodi gorskega javorja. Kar devet je bilo takšnih z vrednostjo višjo od 10.000 EUR/m3. Najvišja vrednost na m3 je znašala 18.900 EUR. Vrednost najdražjega hloda pa je znašala 31.945,40 EUR. Najvišja vrednost črnega oreha je znašala 2.169,00 EUR. Med hrasti je najvišjo ceno dosegel graden (1.600 EUR/m3), med iglavci pa macesen (1.111,15 EUR/m3). Najnižje vrednosti so dosegli sortimenti ameriškega ambrovca, črnega topola in smreke. Rezultati prve dražbe so objavljeni na spletni strani družbe SiDG d.o.o (https://sidg.si/index.php/javna-narocila-objave/prodaja-lesa-in-logistika/1-licitacija-vrednejsih-lesnih-sortimentov-druzbe-sidg).

6. januarja smo si sortimente na skladišču Snežnik ogledali tudi zaposleni Gozdarskega inštituta Slovenije. Nekaj utrinkov iz obiska licitacije prikazujemo na spodnjih fotografijah.

Skladišče vrednejše hlodovine v Kočevski reki.

Hlod gorskega javorja z izrazito rebrasto teksturo, ki je na dražbi dosegel ceno 27.394,07 EUR (15.030,00 EUR/m3).

Hlod hrasta doba, (vrednost hloda 1.117,84 EUR oz. 750,00 EUR/m3), velikega jesena (vrednost hloda

1.497,22 EUR oz. 480,00 EUR/m3) in rdečega hrasta (vrednost hloda 658,69 EUR ali 440,00 EUR/m3).

Prispevek je nastal v okviru ciljnega raziskovalnega projekta LesGoBio

V zadnjem desetletju izrazito povečan izvoz lesnih sekancev

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 26.12.2021

Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) se je v zadnjem 20–letnem obdobju zunanja trgovina lesnih sekancev spreminjala. V letih 2001–2003 ter 2010 je bila Slovenija neto uvoznica lesnih sekancev, v ostalih letih pa je izvoz večji od uvoza.

Izvoz in uvoz lesnih sekancev v zadnjem desetletju

Po podatkih Statističnega urada RS (SURS) se je v zadnjem 20–letnem obdobju zunanja trgovina lesnih sekancev spreminjala. V letih 2001–2003 ter 2010 je bila Slovenija neto uvoznica lesnih sekancev, v ostalih letih pa je izvoz večji od uvoza. V zadnjem desetletju se je izrazito povečal izvoz sekancev in je v povprečju znašal 292.000 ton; za primerjavo, v prejšnjem desetletju (2001–2010) je le ta znašal povprečno 64.000 ton. Povečane količine izvoza lesnih sekancev so zagotovo posledica tudi povečanih količin primerne surovine za izdelavo sekancev zaradi posledic sanacije pogostih ujm (žled, podlubniki, vetrolom) v zadnjem obdobju. Uvoz sekancev se (z izjemo leta 2017) od leta 2014 naprej zmanjšuje in je v zadnjih desetih letih v povprečju znašal 121.000 ton.

Glede na strukturo izvoza lesnih sekancev po glavnih dveh skupinah drevesnih vrst, v zadnjem desetletju prevladujejo iglavci. Delež iglavcev in listavcev v izvozu sicer med leti niha; najvišji delež iglavcev je bil v obdobju 2014–2018, kar prav tako povezujemo z sanacijo poškodovanih gozdov zaradi ujm. Takrat je delež iglavcev v skupnem izvozu znašal v povprečju 75 %.

Od leta 2009 naprej v strukturi uvoza lesnih sekancev prevladujejo sekanci iz listavcev. Najvišji deleži listavcev glede na skupni uvoz, so bili v zadnjem desetletju v obdobju 2011–2016 (v povprečju 83 %). Od leta 2017 naprej pa se delež sekancev iz listavcev v skupnem uvozu zmanjšuje.

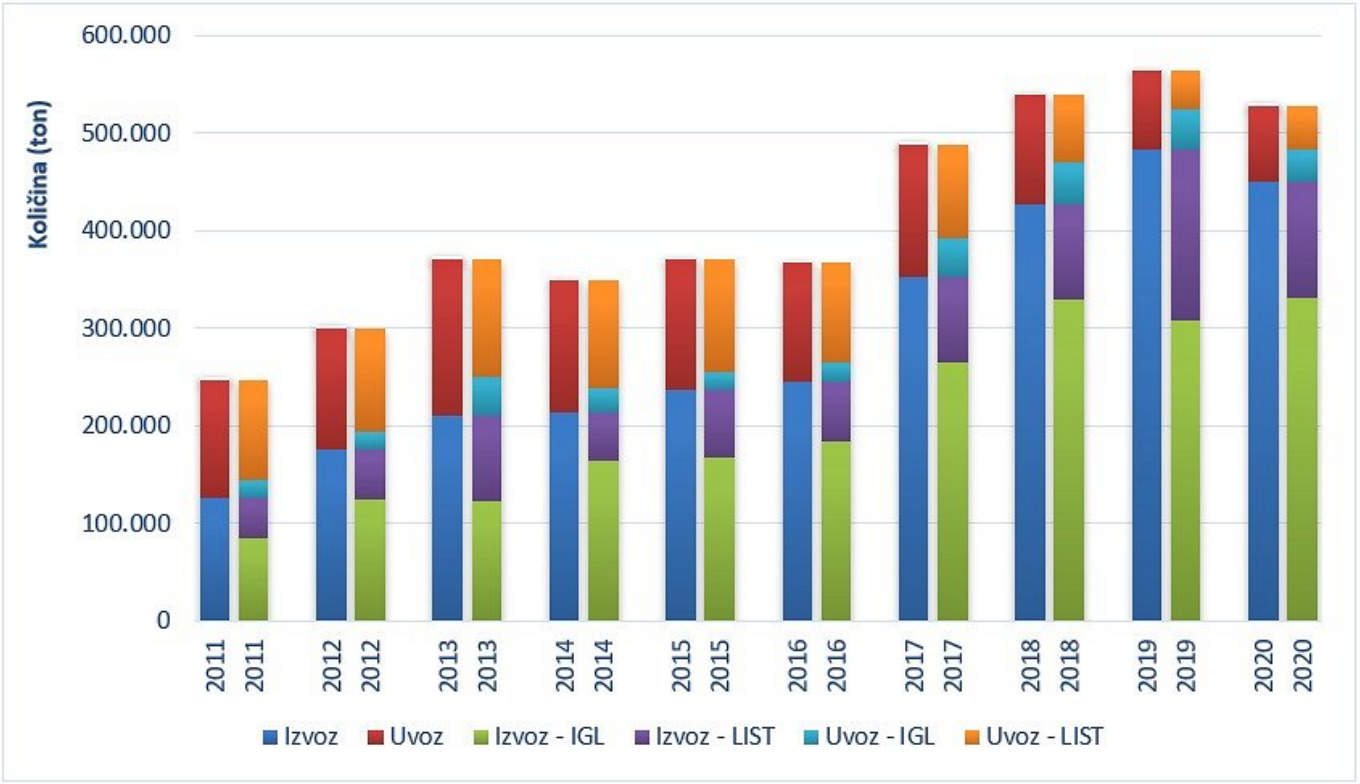

Skupni izvoz in uvoz lesnih sekancev ter struktura zunanje trgovine lesnih sekancev iz iglavcev in listavcev v obdobju 2011–2020 (vir: SURS)

Izvoz in uvoz lesnih sekancev v letu 2020

V lanskem letu je bilo izvoza lesnih sekancev nekaj manj kot 450.000 ton. Od tega je bilo 53 % izvoza v Avstrijo, s 25 % sledi Italija ter vsak z 11 % sledita Hrvaška in Madžarska. Skupaj smo lani izvozili 331.000 ton (74 %) iglavcev ter 119.000 ton (26 %) listavcev. Glede na leto 2019, se je lani zmanjšal izvoz sekancev v vse države z izjemo Madžarske, kamor pa smo izvoz povečali za 51 %.

Izvoz lesnih sekancev po državah v letih 2019 in 2020 v tonah (podatki so zaokroženi) (vir: Statistični urad RS)

	2020	2019	indeks 20/19
Avstrija	240.000	246.000	97,4
Italija	111.000	143.000	77,7
Hrvaška	50.000	61.000	81,0
Madžarska	49.000	33.000	150,9
Ostale države (npr.: BiH, Kanada, Nemčija,…)	60	200	32,5
Skupaj	**450.000**	**483.000**	**93,1**

Uvoz lesnih sekancev je v letu 2020 znašal nekaj manj kot 79.000 ton, od tega smo 78 % sekancev uvozili iz Hrvaške, s 14 % sledi Avstrija. V strukturi uvoza je z 57 % prevladoval uvoz lesnih sekancev iz listavcev. Glede na leto 2019, je bil lani uvoz sekancev za 3 % manjši; uvoz se je tako zmanjšal pri vseh državah od koder smo v obeh letih uvažali sekance, z izjemo Hrvaške, od koder pa se je uvoz povečal za 19 %).

Napovedujejo se zmanjšane dobave hlodovine na Kitajsko

Špela Ščap, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 29.12.2021

Prepoved izvoza hlodovine iz Rusije, ki stopi v veljavo 1. januarja 2022, bo na kitajski trg okroglega lesa in lesnopredelovalne industrije imela velik negativen vpliv, saj je Rusija veljala za največjo uvoznico hlodovine na kitajski trg.

Največji izvoznik hlodovine iglavcev na Kitajsko je trenutno Nova Zelandija, ki ima v letošnjem letu velik obseg poseka, kateri pa se bo v naslednji letih po napovedih zmanjševal. Drugi največji

dobavitelj hlodovine iglavcev na kitajski trg je Evropa, predvsem države Nemčija, Češka in Avstrija. Izvoz hlodovine iz teh držav se je na Kitajsko povečal predvsem zaradi presežkov količin teh sortimentov, ki so jih povzročile obsežne sanacije poškodovanih gozdov zaradi podlubnikov. Zaradi novih investicij v žagarske obrate v Srednji Evropi (predvsem v Nemčiji in na Češkem) v zadnjem času, je potreba po oskrbi s hlodovino tam večja, zato se bo izvoz na Kitajsko iz Evrope po nekaterih napovedih zmanjševal. Tretji največji izvoznik hlodovine na Kitajsko pa je bila do sedaj Avstralija, konec leta 2020 pa so kitajske oblasti prepovedale uvoz hlodovine iglavcev iz te otoške države. ZDA je četrti največji izvoznik hlodovine iglavcev na Kitajsko, ki pa ima trenutno težave s škodljivim organizmom, ki napada les borov (rod Pinus), zaradi katerega številne države omejujejo uvoz tega lesa iz ZDA.

Prepoved izvoza hlodovine iz Rusije, ki stopi v veljavo 1. januarja 2022, bo na kitajski trg okroglega lesa in lesnopredelovalne industrije imela velik negativen vpliv, saj je Rusija veljala za največjo uvoznico hlodovine na kitajski trg.

Zaradi zgoraj omenjenih dejstev, se po poročanju revije Global Wood Market Info napoveduje krizo pri dobavi hlodovine iglavcev na kitajskem trgu v naslednji petih letih. Zaradi pomanjkanja hlodovine iglavcev v naslednjih letih, bo Kitajska primorana povečati uvoz že obdelanega, razžaganega lesa. Žagarski industriji na Kitajskem se obetajo velike spremembe, vendar kljub vsemu se po mnenju strokovnjakov poraba lesa v tej državi v prihodnjih letih ne bo zmanjšala.